

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

ANEXO I

ORDENANZA MUNICIPAL REGULADORA DO IMPULSO DO USO DA LINGUA GALEGA DO CONCELLO DA BAÑA

Limiar

A lingua é unha ferramenta comunicativa que lle permite a unha comunidade relacionarse entre si, pero ademais é a creación colectiva máis importante e manifestación de identidade máis relevante dun pobo, pois na súa formación colaboran todas as persoas dese pobo ao longo de toda a súa historia. O galego, lingua propia de Galicia, é, polo tanto, o máximo expoñente e valor como comunidade e é a nosa ferramenta comunicativa máis próxima e eficaz.

No decorrer da historia, a lingua galega, a creada aquí, coñeceu un longo período de normalidade, pois foi durante séculos o idioma vehicular de uso común en todos os ámbitos, mais despois, polos acontecementos da historia, o castelán penetrou nos contextos formais, relegando o galego aos usos informais. Xa no século XVIII apareceron voces que reclamaban a restitución do uso do galego en todos os ámbitos. Estas voces multiplicáronse durante o século XIX e deron un dos seus froitos máis vizosos no Estatuto de autonomía de Galicia de 1936, onde se recoñecía legalmente a oficialidade do galego. A Guerra Civil e a posterior ditadura malogrou a aplicación desta lexislación.

Coa instauración da democracia no Estado español, danse as condicións propias para a necesaria normalización da lingua galega. A Constitución española de 1978 proclama a «vontade de protexer a todos os españois e pobos de España no exercicio dos dereitos humanos, as súas culturas, tradicións, linguas e institucións», no artigo 3.2 establece que as linguas españolas distintas ao castelán serán oficiais nas súas respectivas comunidades de acordo con cada estatuto.

A promulgación do Estatuto de autonomía de Galicia en 1981 institúe o galego como a lingua propia de Galicia. O artigo 5 do Estatuto proclama a lingua galega como oficial de Galicia e desenvolve este precepto ao encomendarlles aos poderes públicos que garantan o uso normal e oficial da lingua galega e que potencien o seu emprego en todos os planos da vida pública, cultural e informativa, e engade que «disporán dos medios necesarios para facilitar o seu coñecemento» (art. 53). Así, a proclamación da oficialidade da lingua galega encoméndalles unha serie de obrigas aos poderes públicos. Estes deben utilizala como lingua de uso normal de comunicación entre eles e nas súas relacións coa cidadanía. Ao mesmo tempo, a cidadanía adquire unha serie de dereitos lingüísticos que deben ser respectados pola Administración.

A Lei 3/1983 de normalización lingüística desenvolve máis os preceptos estatutarios. A Xunta de Galicia ditará as disposicións necesarias para a normalización progresiva do uso do galego. As corporacións locais deberán facelo de acordo coas normas recollidas nesta lei (art. 6.4). Con posterioridade fóronse aprobando ordes e decretos que veñen completar o marco legal para asegurar a recuperación plena do uso do idioma galego na Administración local, de xustiza etc. Neste sentido salienta a Lei 5/1988, de uso do galego como lingua oficial polas entidades locais, que no artigo 1 senta que «as convocatorias de sesións, ordes do día, mocións, votos particulares, propostas de acordo, ditames das comisións informativas e actas das entidades locais de Galicia redactaranse en lingua galega».

O Plan xeral de normalización da lingua galega (PXNLG), aprobado por unanimidade no Parlamento de Galicia en 2004 e actualizado en 2026, contempla como obxectivos específicos para a Administración local «consolidar o papel normalizador das corporacións locais e das deputacións por medio do incremento do uso do galego como lingua de traballo e comunicación coa cidadanía» e «incluír a promoción do galego, no concepto de servizo que o concello e a comarca lle ofrecen á cidadanía, tanto directamente como a través de empresas contratistas e concesionarias de obras e servizos públicos».

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

En Galicia, onde a maioría da poboación fala a súa lingua propia, e a práctica totalidade a entende, as corporacións locais poden e deben desenvolver accións encamiñadas a implicar o conxunto da sociedade no proceso de normalización lingüística e a recuperar o uso e prestixio social do idioma. A lingua galega precisa do recoñecemento oficial previsto nas leis para que poida recuperar o seu prestixio. As corporacións locais, por seren administracións máis próximas á cidadanía, son moi apropiadas para desenvolveren accións encamiñadas á implicación cidadá, á dinamización e á recuperación social do idioma propio e oficial de Galicia.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

Índice

Capítulo I. O uso oficial do idioma galego.....	4
Capítulo II. Ámbito de aplicación.....	4
Capítulo III. Atención ao público.....	4
Capítulo IV. Documentación e actuación administrativa.....	5
Capítulo V. Publicacións, accións informativas, formativas e actividades públicas.....	5
Capítulo VI. Compra de bens e materiais e encargo e contratación de servizos.....	7
Capítulo VII. Sinalización e rótulos.....	8
Capítulo VIII. Relacións con outras administracións.....	8
Capítulo IX. Relacións coas empresas privadas.....	8
Capítulo X. Persoal ao servizo da Administración.....	9
Capítulo XI. Toponimia e nomes de rúas, emprazamentos ou edificios.....	10
Capítulo XII. Impulso institucional do idioma galego.....	11
Capítulo XIII. Calidade lingüística e linguaxe democrática e inclusiva.....	12
Capítulo XIV. O Servizo de Normalización Lingüística (SNL).....	12
Capítulo XV. Cumprimento e seguimento da ordenanza.....	13
Disposición adicional.....	14
Disposición final. Entrada en vigor.....	14

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

Capítulo I. O uso oficial do idioma galego

Artigo 1

O galego, como lingua propia e oficial de Galicia, é idioma propio e oficial do Concello da Baña.

O castelán tamén é cooficial de acordo co establecido na Constitución española e no Estatuto de Autonomía de Galicia.

O Concello da Baña empregará o galego en todas as súas accións, nas súas actuacións administrativas internas, na comunicación social, e nas relacións coa cidadanía e con todas as entidades públicas situadas en Galicia e con aquelas outras que admitan o galego para as actuacións administrativas.

Todas as actuacións administrativas realizadas en galego no territorio municipal terán plena validez e eficacia.

A cidadanía ten dereito a ser atendida e a obter ou recibir toda a documentación e notificacións municipais en lingua galega.

Capítulo II. Ámbito de aplicación

Artigo 2

- O Concello da Baña e os organismos que del dependen (padroados, organismos autónomos, sociedades, centros de formación, escolas etc.) rexeranse polos criterios establecidos nesta ordenanza.
- Tamén se rexerán polos criterios desta ordenanza as empresas adxudicatarias ou concesionarias cando actúen por conta deste Concello, así como as de explotación mixta, o cal se fará explicitamente constar nos documentos correspondentes (concursos públicos, pregos de cláusulas, contratos etc.).
- O Concello da Baña velará para que nas actividades, organismos etc., en que participe e/ou teña representación, sexan aplicados os principios desta ordenanza.
- Todos os servizos, departamentos, oficinas e organismos dependentes do Concello da Baña terán en conta a necesidade da normalización da lingua galega, polo que asumirá o desenvolvemento desta ordenanza en todas e cada unha das accións do seu funcionamento cotián.

Capítulo III. Atención ao público

Artigo 3

- Todos os servizos de todas as unidades administrativas que teñan unha relación co público fomentarán o uso do idioma galego mediante a súa utilización como lingua normal de comunicación de entrada, tanto oral como escrita, practicando a oferta positiva en lingua galega.
- A atención ao público mediante mecanismos automáticos, tales como contestadores de teléfonos ou outros medios telefónicos ou informáticos, usarán por defecto e de entrada o galego, e así se especificará cando sexan comprados, contratados e/ou programados.
- O disposto no presente artigo tamén é de aplicación para as empresas ou entidades que presten servizos públicos municipais por concesión, arrendamento ou concerto.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

Capítulo IV. Documentación e actuación administrativa

Artigo 4

- Como criterio xeral, todas as actuacións do Concello faranse en idioma galego. Isto sen prexuízo de que, cando legalmente ou por criterio de oportunidade sexa requisito, ademais de en galego, tamén se poidan facer noutra(s) lingua(s).
- Será redactada en lingua galega, en cumprimento da lexislación vixente, a seguinte documentación:
- As convocatorias de sesións de todos os órganos do Concello da Baña, así como as ordes do día, mocións, votos particulares, propostas de acordo, ditames das comisións informativas, rogos, preguntas e as actas dos citados órganos municipais.
- As resolucións de todos os órganos municipais.
- Toda a documentación xerada polo Concello que forme parte dos expedientes administrativos que teñan que someterse á decisión ou coñecemento dos devanditos órganos.
- As actas e acordos de todos os órganos dos consellos e entidades con personalidade xurídica dependente deste Concello.
- As notificacións, recursos, escrituras públicas e, en xeral, todos os actos de carácter público ou administrativo que se realicen por escrito en nome do Concello da Baña.
- Todos os modelos de documentación da Administración municipal da Baña serán elaborados e difundidos de entrada e prioritariamente en galego, e verbo isto, nos plans e procesos de informatización e racionalización administrativa deberase ter presente o establecido neste artigo, sen que isto signifique que nalgúns casos non se poida incorporar tamén a outra lingua oficial para cando unha persoa expresamente a poida requirir.

Artigo 5

Os asentos nos rexistros administrativos das oficinas do Concello faranse sempre en galego, independentemente da lingua na que estean escritos, sen prexuízo do que para os rexistros públicos o artigo 9 da Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística de Galicia.

Capítulo V. Publicacións, accións informativas, formativas e actividades públicas

Artigo 6

- Os anuncios oficiais da Corporación que se publiquen no Boletín Oficial da Provincia, no Diario Oficial de Galicia ou en calquera tipo de comunicación serán redactados e publicados en galego. Cando legalmente sexa requisito, tamén se poderán redactar noutra(s) lingua(s) ademais de en galego ou achegar unha tradución do orixinal en lingua galega.
- As publicacións editadas polo Concello, teñan ou non carácter periódico, xa sexan en papel ou dixitais, realizaranse en lingua galega.
- As publicacións editadas por outras entidades, nas que colabore o Concello e que teñan difusión en Galicia, realizaranse en lingua galega. Para lle dar cumprimento a isto, de os haber, nos acordos de colaboración, convocatorias de subvencións, contratos etc., farase referencia expresa a este requisito.

Artigo 7

1. As campañas publicitarias do Concello e de promoción de todas as actividades organizadas faranse, sexa no soporte que sexa, en galego.
2. Na contratación de publicidade, o Concello terá en conta os medios de comunicación en distintos soportes que usan o galego.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

3. As campañas publicitarias e de promoción de actividades (cursos, xornadas, conferencias, festas, espectáculos, actividades deportivas, festivais, campionatos etc.) doutras entidades nas que dalgún xeito colabore o Concello faranse en todos os soportes en galego. Para lle dar cumprimento a isto, cando os haxa, nos acordos de colaboración, convocatorias de subvencións, contratos etc., farase referencia expresa a este requisito.
4. A publicidade que se difunda en instalacións e mecanismos propiedade do Concello deberá estar en galego.
5. Todo o anterior aplicárase, sen prexuízo de que tamén se poida facer noutras linguas sempre que sexan accións publicitarias ou de difusión dirixidas a comunidades lingüísticas fóra da galega.

Artigo 8

1. As accións formativas organizadas polo Concello desenvolveranse, en xeral, en lingua galega, sempre que teñan lugar no territorio lingüístico galego e que o persoal encargado de intervir nesas accións sexa natural ou residente habitual do territorio lingüístico galego.
2. A formación puntual e actividade xeral ofertada regularmente polo Concello nos seus distintos centros (centros de formación, aulas de informática, centros infantís, escolas municipais, biblioteca etc.) desenvolverase utilizando normalmente o galego como lingua de comunicación. O establecido neste punto terase en conta e farase referencia expresa ao seu contido nos seguintes casos:
 - a) Na contratación de persoal para os distintos centros.
 - b) Na organización de actividades nos distintos centros.
 - c) Nos pregos de condicións, no caso de contratacións de empresas.
 - d) Nos regulamentos dos distintos centros, de os haber.
3. Para que o Concello da Baña colabore en accións informativas ou formativas organizadas por outras entidades será requisito que estas se desenvolvan, en xeral, en lingua galega, sempre que teñan lugar no territorio lingüístico galego e que o persoal encargado de intervir nesas accións sexa natural ou residente habitual do territorio lingüístico galego. Este requisito transmitiráselle á entidade ou entidades organizadoras e explicitárase nos acordos de colaboración, convocatorias de subvencións, contratos etc.

Artigo 9

1. Os cargos públicos do Concello expresaranse en galego nos actos públicos que teñan lugar no ámbito lingüístico galego, e nos que interveñan en virtude do seu cargo, a non ser que as circunstancias do acto aconsellen, xunto co galego, o emprego doutras linguas.
2. Todas aquelas actividades comunicativas, culturais, deportivas, divulgativas etc. (conferencias, intervencións públicas, xornadas, congresos, simposios, charlas, campionatos, espectáculos, festivais...) organizadas polo Concello, desenvolveranse, en xeral, en lingua galega, sempre que teñan lugar no territorio lingüístico galego e que o persoal encargado do desenvolvemento e intervencións sexa natural ou residente habitual deste territorio lingüístico galego.
3. Para que o Concello da Baña colabore en actividades comunicativas, culturais, deportivas, divulgativas etc. (conferencias, intervencións públicas, xornadas, congresos, simposios, charlas, campionatos, espectáculos, festivais...) organizadas por outras entidades, será requisito que estas se desenvolvan, en xeral, en lingua galega, sempre que teñan lugar no territorio lingüístico galego e que o persoal

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

encargado do desenvolvemento e intervencións sexa natural ou residente habitual deste territorio lingüístico galego. Este requisito transmitiráselle á entidade ou entidades organizadoras e explicitarase nos acordos de colaboración, convocatorias de subvencións, contratos etc.

Artigo 10

Os textos que vaian ser difundidos polo Concello en calquera soporte (diarios oficiais, xornais, revistas, carteis, folletos etc.) deben ser revisados antes polo Servizo de Normalización Lingüística, quen dará o visto e praxe para a súa publicación.

Capítulo VI. Compra de bens e materiais e encargo e contratación de servizos

Artigo 11

1. Para compras de bens e materiais de todo tipo que faga o Concello da Baña estableceranse criterios para procurar que os bens e materiais estean en galego, xa sexa na súa etiquetaxe, configuración, uso etc. (equipos informáticos, aparellos telefónicos, material funxible, produtos alimentarios etc.). Isto especificarase e concretarase, cando os haxa, nos correspondentes acordos, contratos, pregos etc.
2. Para as contratacións de servizos que se presten ao Concello, sexan da índole que sexan, especificarase que estes deben ser prestados en galego, e para a súa prestación poderanse establecer criterios, ademais, para que os materiais estean en galego, xa sexa na súa etiquetaxe, configuración, uso etc. Isto especificarase e concretarase cando os haxa, nos correspondentes acordos, contratos, pregos etc.

Capítulo VII. Sinalización e rótulos

Artigo 12

1. Os rótulos, indicadores, sinalizacións da casa do Concello e dos outros edificios e servizos públicos e da rede viaria municipal estarán en galego.
2. As sinalizacións viarias tamén poderán incorporar outra(s) lingua(s) cando a normativa ou o interese xeral o requira.
3. Todos os vehículos do parque móbil municipal, dos organismos autónomos, empresas municipais etc., levarán os seus rótulos en galego. Isto será de aplicación para o parque móbil daquelas empresas adxudicatarias ou concesionarias, e así se establecerá nos correspondentes pregos de condicións.
4. O establecido no artigo anterior tamén de aplicación a todo o vestiario municipal e material semellante.
5. En calquera caso, os textos dos rótulos e sinalización deben ser revisados polo Servizo de Normalización Lingüística, quen dará o visto e praxe para a súa publicación.

Capítulo VIII. Relacións con outras administracións

Artigo 13

1. As comunicacións do Concello dirixidas a calquera das administracións públicas sitas no territorio galego redactaranse en lingua galega.
2. As comunicacións do Concello dirixidas á Administración civil ou militar do Estado e á xustiza dentro do ámbito lingüístico galego redactaranse en lingua galega.

Artigo 14

1. Sempre que sexa posible, a documentación do Concello da Baña dirixida ás administracións públicas de fóra do ámbito lingüístico galego tamén se redactará en lingua galega e, se cómpre, expedirase unha copia en castelán facendo constar que é tradución do orixinal redactado en galego.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

2. As copias dos documentos do Concello da Baña redactados en galego que haxa que enviarlles ás administracións públicas de fóra do ámbito lingüístico galego tramitaranse en lingua galega. Se cómpre, achegarase a tradución a outra(s) lingua(s), e farase constar que é tradución do orixinal en galego.

Artigo 15

1. Con respecto aos documentos dirixidos directamente a persoas xurídicas, diferentes de calquera das administracións, o Concello da Baña aterase ao previsto nas disposicións vixentes, aínda que se redactarán en galego sempre que sexa posible.

Capítulo IX. Relacións coas empresas privadas

Artigo 16

- Os documentos públicos ou contractuais subscritos polo Concello serán redactados en galego. Se a súa finalidade o esixe, poderán ser traducidos a outra(s) lingua(s).
- O Concello requirirá que os estudos, proxectos, informes e traballos análogos que se encarguen a terceiros sexan elaborados en galego, agás que a súa finalidade esixa a redacción noutra lingua. Este requirimento será explicitamente recollido nas convocatorias, pregos ou solicitudes de tales traballos.
- O Concello proporá e animará as empresas contratantes e provedoras a que redacten a súa documentación en galego e demandaralles que fagan uso do galego nos bens e nos servizos que sexan obxecto de contrato, e así se fará constar nos correspondentes pregos de condicións.

Capítulo X. Persoal ao servizo da Administración

Artigo 17

1. A declaración de oficialidade do idioma galego esixe que todo o persoal ao servizo da Corporación o coñeza e estea en condicións de empregalo correctamente, tanto oralmente como por escrito, no desenvolvemento do seu traballo.
2. Para acadar este obxectivo establécense as seguintes regras:
 - a) Nos procedementos de selección de persoal incluírase unha proba de capacitación para o desenvolvemento en galego do traballo que o persoal vai realizar habitualmente no Concello. Esta proba será adecuada ao nivel e contidos das prazas convocadas e, de acordo coas funcións do posto, poderá ser oral e/ou escrita. Quedarían exentos desta proba aquelas persoas que acrediten o coñecemento da lingua galega conforme á normativa vixente.
 - b) Nos procedementos de provisión de posto de traballo, a acreditación do coñecemento da lingua galega terá, ademais, consideración de mérito, sempre que haxa concurso, para o que en cada convocatoria se fará un baremo axeitado ao posto para puntuar acreditacións Celga e/ou títulos oficiais de linguaxes específicas, como administrativa ou xurídica.
 - c) Sempre que for posible, o persoal do Servizo de Normalización Lingüística con titulación suficiente formará parte dos tribunais cualificadores, ben como membro deste, ben como persoal asesor, para facer avaliación do coñecemento do idioma galego na selección de persoal e na provisión dos postos de traballo e colaborará, así mesmo, na confección das correspondentes bases e probas.
 - d) As probas selectivas para a provisión de prazas de funcionarios/as e persoal laboral ao servizo do Concello faranse en lingua galega e distribuiranse por defecto nesta lingua a todas as persoas candidatas, sen prexuízo de que os/as participantes nas

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

probas poidan realizar os seus exercicios noutra lingua oficial. As persoas que queiran copia das probas noutra lingua oficial poderán solicitala expresamente con antelación.

- e) O persoal que actualmente traballa ao servizo da Corporación e non estea capacitado para o correcto desenvolvemento do seu traballo en galego de acordo co disposto no apartado 1 do presente artigo deberá adquirir tal capacidade. Para estes efectos, o Servizo de Normalización Lingüística desenvolverá un programa de formación lingüística.
- f) O Concello da Baña, a través do seu Servizo de Normalización Lingüística e en colaboración con outras administracións ou entidades, organizará cursos específicos para todo o persoal que non teña os coñecementos necesarios para exercer as súas funcións en galego e así melloren o seu nivel de linguaxe, tanto desde o punto de vista lingüístico como estilístico.

Artigo 18

A formación profesional de todo o persoal do Concello da Baña farase en lingua galega, sempre que a programación e organización dependa do Concello. De non depender directamente del, o Concello da Baña demandará que se faga en galego.

Capítulo XI. Toponimia e nomes de rúas, emplacements ou edificios

Artigo 19

- 1. A única forma oficial dos topónimos do termo municipal do Concello da Baña é a galega, igual ca a dos demais topónimos de Galicia, segundo se dispón no artigo 10 da Lei 3/1983 de normalización lingüística.
- 2. O Concello da Baña promoverá a recuperación, coñecemento e uso da toponimia do territorio municipal, e preservará as formas tradicionais dos lugares como parte integrante da memoria colectiva do patrimonio cultural.
- 3. As formas dos topónimos empregadas polo Concello e por todos os organismos dependentes del serán sempre as establecidas legalmente.
- 4. O Concello da Baña demandaralles a todas as entidades beneficiarias de calquera tipo de subvención, axuda, colaboración ou contrato por parte do Concello o uso legalmente correcto da toponimia. Esta demanda figurará expresamente en todas as convocatorias de axudas e subvencións, acordos e contratos do Concello.
- 5. Terase en conta a revisión do Nomenclátor de Galicia realizada polo Seminario de Onomástica da Real Academia Galega, que en 2026 propuxo unha serie de modificacións por parte da Comisión de Toponimia, en base á etimoloxía, documentación histórica, tradición gráfica e uso oral e escrito da veciñanza. As modificacións foron as seguintes:
 - a) A forma San Mamede da parroquia de Suevos establécese como Sanamede.
 - b) A forma Pao de Raposo da parroquia de San Xoán establécese como O pau do Raposo.
 - c) A forma Estibadiña da parroquia de San Pedro establécese como Estivadiña.
 - d) A forma Outeiro da parroquia de Santa Cristina establécese como O Outeiro.
 - e) A forma Rial da parroquia de Santa María establécese como O Rial.

Artigo 20

- 1. Para darlles nome ás rúas, prazas, edificios etc., de titularidade pública na Baña, seguiranse os criterios establecidos na declaración asinada pola Comisión de Toponimia en 2002, na que se sinala:
 - f) Na denominación oficial das diferentes realidades xeográficas (entidades de poboación, urbanizacións, prazas, rúas, complexos urbanísticos, bloques de edificios etc.), ha de preferirse sempre un topónimo tradicional antes que fórmulas de nova invención.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

- g) No caso de realidades xeográficas de nova creación realizárase un inventario das denominacións tradicionais do territorio afectado e empregáranse nomes tomados dese repertorio para a denominación oficial das novas realidades.
 - h) Cando nunha área determinada os topónimos tradicionais superan en número as novas realidades xeográficas creadas, de preferencia han de preservarse os topónimos de maior interese histórico, arqueolóxico ou filolóxico.
 - i) Só se empregará o recurso á imposición de “topónimos honoríficos” (nomes de persoas ou institucións, de conceptos abstractos, de cidades ou países etc) en casos en que a nova denominación non sepulte un topónimo tradicional.
2. En caso de ter que optar por un topónimo honorífico ou conmemorativo, seguiranse as directrices aprobadas pola ONU en 2004, nas que se sinala que:
- a) Para propoñer un topónimo só se considerarán persoas postumamente; antes de que a proposta dun topónimo conmemorativo se considere deben ter pensado un mínimo de cinco anos do pasamento da persoa. Para acontecementos, polo menos deben ter pasado vinte e cinco anos do devandito feito.
 - b) Para propoñer un topónimo conmemorativo só se terán en consideración persoas cunha forte asociación co lugar ou o elemento xeográfico, ou que teñan destacada significación no legado cultural ou no desenvolvemento da zona, da comarca ou da nación.
 - c) O topónimo proposto deberá ser apoiado pola comunidade local e ir máis aló dun simple ou especial interese dun grupo.
 - d) Un topónimo conmemorativo non se debe considerar se xa existe para o lugar un nome arraigado e aceptado.
 - e) A propiedade da terra non confire a lexitimidade ou o dereito de aplicarlle un topónimo conmemorativo a un elemento xeográfico. O uso non oficial de topónimos conmemorativos en publicacións ou en dedicatorias ou indicadores non é garantía de que estes sexan adoptados en documentos toponímicos oficiais.

Capítulo XII. Impulso institucional do idioma galego

Artigo 21

- 1. O Concello da Baña fomentará a normalización do uso do galego na actividades mercantís, publicitarias, asociativas, culturais, deportivas e calquera outra dentro do ámbito municipal, de acordo co establecido co artigo 25 da Lei 3/1983 de normalización lingüística.
- 2. O Concello da Baña poñerá en marcha programas dirixidos á poboación e ás entidades asociativas ou empresariais do municipio para conseguir a implicación progresiva de todos os colectivos no proceso de recuperación social da lingua galega, e fomentará o uso e prestixio do galego na transmisión interxeracional, na mocidade, na onomástica, no deporte, nas novas tecnoloxías, na creación e difusión cultural, no ámbito empresarial e comercial, na comunicación, na xustiza, no lecer, na educación, na sanidade, no ámbito relixioso, no turismo, na integración social, no asociacionismo etc.
- 3. Todos os órganos do Concello da Baña impulsarán a normalización lingüística no seu ámbito de actuación, e o Servizo de Normalización Lingüística asesorará a Corporación municipal nesta materia.
- 4. Para a concesión de subvención e axudas municipais (de promoción económica, servizos sociais, culturais, xuvenís, deportivas, para festas e actividades formativas ou de calquera outro tipo) valorárase como criterio que se terá en conta que as actividades realizadas contribúan a normalizar o uso da lingua galega. Do mesmo xeito, as publicacións, a cartelaría, a publicidade e toda produción de todas as actividades das entidades que vaian estar subvencionadas polo Concello da Baña

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

deberán estar en lingua galega. En todas as convocatorias de subvencións figurará expresamente este requisito.

5. O Concello da Baña poderá outorgar subvencións para actuacións que procuren a normalización da lingua galega e, segundo sinala o artigo 25 da Lei 3/1983 de normalización lingüística, reducións ou exencións das obrigas fiscais co obxecto de fomentar o uso do galego nas actividades mercantís, publicitarias, culturais, asociativas, deportivas, entre outras.

Capítulo XIII. Calidade lingüística e linguaxe democrática e inclusiva

Artigo 22

1. O Concello da Baña coidará especialmente a calidade e corrección lingüística en todos os textos, documentos e comunicacións, debido a que a calidade lingüística de todos os textos públicos do Concello transmite a imaxe da propia administración municipal e a que os textos emitidos desde a Administración pública adoitan ser interpretados como modelos de lingua.
2. Serán aplicados os criterios da linguaxe administrativa galega moderna en todos os textos, e procurarase sempre a súa máxima calidade, democratización, claridade dos contidos (modernización das formas, concisión e precisión, sinxeleza e ordenación) e uniformidade.
3. Usarase unha linguaxe inclusiva en toda a comunicación e documentación municipal, utilizando as fórmulas non sexistas axeitadas que inclúan os dous xéneros cando os textos e comunicacións se dirixan tanto a mulleres como a homes, evitando así o uso de fórmulas sexistas, a ocultación dun dos xéneros e posibles ambigüidades.
4. O Concello da Baña velará para que nos textos e comunicacións das accións doutras entidades nas que colabore, participe ou apoie, se sigan estes mesmos criterios de calidade lingüística e linguaxe moderna, democrática e inclusiva.

Capítulo XIV. O Servizo de Normalización Lingüística (SNL)

Artigo 23

1. O Concello da Baña contará cun Servizo de Normalización Lingüística (SNL) estable dotado con medios materiais e humanos suficientes co obxecto de impulsar a normalización do idioma galego a todos os niveis e ámbitos sociais, e de coordinar as accións necesarias para darlle cumprimento a esta ordenanza.
2. As tarefas que desenvolva este Servizo de Normalización Lingüística configúranse en tres áreas: dinamización sociolingüística, formación sociolingüística e asesoramento lingüístico.
3. As funcións xerais do SNL serán:
 - a) Xerais:
 - i) Asesorar a Administración municipal en todo o relacionado coa política lingüística.
 - ii) Comprobar que a Administración cumpra a lexislación en materia lingüística e garantirlle os dereitos lingüísticos á cidadanía.
 - iii) Informar sobre a conveniencia, oportunidade, método etc., de incorporar accións con obxectivos normalizadores en programas ou accións do Concello de índole diversa, e colaborar na súa especificación, deseño e materialización.
 - iv) Emitir informes sobre a oportunidade, conveniencia etc., de accións do Concello con respecto a fomentar o uso e prestixio da lingua galega.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

- v) Colaborar coa administración para determinar os perfís lingüísticos necesarios en cada un dos postos de traballo e colaborar nas probas e procesos selectivos para que se avalíen convenientemente os coñecementos lingüísticos por parte das persoas aspirantes.
- b) Dinamización sociolingüística:
 - i) Fomentar o uso do galego no conxunto da sociedade.
 - ii) Planificar, xestionar, executar e avaliar accións a prol da lingua galega seguindo as directrices de política lingüística do organismo.
 - iii) Propoñer programas dinamizadores e accións concretas que conciencien a sociedade respecto ao uso e prestixio da lingua galega, e que a impliquen no proceso normalizador.
 - iv) Propiciar e xestionar liñas de información, colaboración, coordinación e axuda dirixidas á rede asociativa, empresarial, educativa, xuvenil etc., para fomentar o uso e prestixio do galego.
 - v) Promover e coordinar grupos de persoas interesadas no proceso de normalización lingüística para que funcionen como axentes normalizadores na sociedade.
- c) Formación sociolingüística:
 - i) Planificar, xestionar, coordinar e difundir a realización de cursos de lingua galega, xerais e específicos, tanto para o persoal da administración como para diferentes sectores sociais.
 - ii) Difundir materiais que contribúan á tarefa normalizadora: dereitos lingüísticos, lexislación, recursos lingüísticos etc.
 - iii) Colaborar no deseño de programas de formación non lingüística para garantir a presenza do galego e de contidos favorables á mellora de actitudes lingüísticas.
- d) Asesoramento lingüístico:
 - i) Mellorar a calidade lingüística e comunicativa da Administración.
 - ii) Normalizar a imaxe lingüística, fixar criterios lingüísticos para a organización e establecer modelos de documentos.
 - iii) Revisar e validar lingüisticamente aqueles textos que vaian ter maior difusión, impacto ou permanencia (carteis, folletos, rótulos, anuncios, impresos, publicacións etc.), para garantir a calidade lingüística e o uso dunha linguaxe moderna, democrática e inclusiva.
 - iv) Resolver dúbidas lingüísticas.

Capítulo XV. Cumprimento e seguimento da ordenanza

Artigo 24

1. O Concello velará polo seguimento e aplicación desta ordenanza para darlle cumprimento.
2. No caso de ser necesario, realizarase unha reunión do Departamento de Normalización Lingüística para analizar o cumprimento e desenvolvemento da ordenanza e propoñer medidas para a súa aplicación, e extraordinariamente cando a convoque a Alcaldía por iniciativa propia ou por petición dalgún dos seus membros.
3. A actualización, ampliación ou revisión progresiva desta ordenanza corresponderalle ao Departamento de Normalización Lingüística, que lle fará a proposta correspondente ao Pleno do Concello a través da Alcaldía ou das mocións dos grupos políticos con representación no Pleno municipal, para que, se procede, se aprobe a modificación.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

Disposición adicional

O Concello da Baña poderá crear un Consello Social da Lingua, no que estarán representados os grupos políticos que forman parte da Corporación e as organizacións e colectivos máis representativos implicados no proceso de normalización lingüística co fin de favorecer a participación social no impulso e dinamización do uso do galego en todos os ámbitos.

Disposición final. Entrada en vigor

A presente ordenanza entrará en vigor de acordo co establecido nos artigos 65.2 e 70.2 da Lei 7/1985, do 02 de abril, reguladora das bases do réxime local, unha vez transcorrido o prazo de quince días hábiles desde a súa publicación no Boletín Oficial da Provincia da Coruña.

ANEXO DE LEXISLACIÓN APLICABLE

Constitución Española de 1978

Artigo 3 (Título preliminar)

1. O castelán é a lingua española oficial do Estado. Todos os españois teñen o deber de coñecela e o dereito a usala.
2. As outras linguas españolas serán tamén oficiais nas respectivas comunidades autónomas de acordo cos seus estatutos.
3. A riqueza das distintas modalidades lingüísticas de España é un patrimonio cultural que será obxecto de especial respecto e protección.

Estatuto de Autonomía de Galicia de 1981

Artigo 5

1. A lingua propia de Galicia é o galego.
2. Os idiomas galego e castelán son oficiais en Galicia e todos teñen o dereito de os coñecer e de os usar.
3. Os poderes públicos de Galicia garantirán o uso normal e oficial dos dous idiomas e potenciarán o emprego do galego en todos os planos da vida pública, cultural e informativa, e disporán os medios necesarios para facilitar o seu coñecemento.
4. Ninguén poderá ser discriminado por causa da lingua.

Lei 3/1983 de normalización lingüística

Artigo 4

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

O galego, como lingua propia de Galicia, é lingua oficial das institucións da Comunidade Autónoma, da súa Administración, da Administración local e das entidades públicas dependentes da Comunidade autónoma.

Tamén o é o castelán como lingua oficial do Estado.

Artigo 6.3

Os poderes públicos de Galicia promoverán o uso normal da lingua galega, oralmente e por escrito, nas súas relacións cos cidadáns.

Artigo 25

O Goberno galego e as Corporacións locais dentro do seu ámbito fomentarán a normalización do uso do galego nas actividades mercantís, publicitarias, culturais, asociativas, deportivas e outras. Con esta finalidade e por actos singulares, poderanse outorgar reducións ou exencións das obrigas fiscais.

Lei 5/1988 do uso do galego como lingua oficial polas entidades locais

Artigo 1

As convocatorias de sesións, ordes do día, mocións, votos particulares, propostas de acordo, ditames das comisións informativas e actas das entidades locais de Galicia redactaranse en lingua galega.

Sen prexuízo do disposto no apartado anterior, as devanditas entidades poden facelo, ademais, na outra lingua oficial.

Lei 5/1997 de administración local de Galicia

Artigo 7

1. O galego, como lingua propia de Galicia, éo tamén da súa Administración local.
2. As convocatorias de sesións, ordes do día, mocións, votos particulares, propostas de acordo, ditames das comisións informativas, actas, notificacións, recursos, escrituras públicas, comparecencias xudiciais e todos os actos de carácter público ou administrativo que se realicen por escrito en nome das corporacións locais redactaranse en lingua galega.
3. Sen prexuízo do disposto no apartado anterior, tales entidades poden facelo, ademais, na outra lingua oficial, o castelán.
4. A Xunta de Galicia impulsará o proceso de incorporación da lingua galega na Administración local, especialmente a través de programas de formación de funcionarios das entidades locais en lingua galega.

Plan xeral de normalización da lingua galega (PXNLG) de 2004 e actualizado en 2026

1. Obxectivos específicos da Administración local
 - a) Garantir o dereito pleno da cidadanía a poder relacionarse en galego coa Administración local.
 - b) Consolidar o papel normalizador das corporacións locais e das deputacións por medio do incremento do uso do galego como lingua de traballo e comunicación coa cidadanía.
 - c) Incluír a promoción do galego no concepto de servizo que o concello lle ofrece á cidadanía, tanto directamente como a través de empresas contratistas e concesionarias de obras e servizos públicos.
 - d) Poñer os medios para que todo o persoal ao servizo directo ou indirecto da Administración local e provincial conte cunha actitude favorable ao emprego da lingua propia de Galicia, co coñecemento oral e escrito suficiente para atender nesa lingua a cidadanía que o desexe e tamén coa práctica habitual da oferta positiva.
 - e) Promover unha linguaxe administrativa de calidade e próxima á cidadanía, aplicando os principios da linguaxe clara.

Documento electrónico asinado dixitalmente cuxa integridade garántese mediante cotexo na Sede Electrónica deste Organismo co Código de Verificación Dixital (CVD) especificado á marxe.

(artigo 42.b da Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público)

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

2. Medidas da Administración local

a) Marco normativo e dotación de ferramentas para garantir o uso do galego

i) Obxectivos específicos:

- Consolidar o galego como lingua xeral de referencia na Administración local, non só no pla no escrito, senón tamén nas relacións administrativas internas (reunións, grupos de traballo...) e de relación coa cidadanía en todos os niveis.
- Avanzar na promoción e coordinación da planificación, a execución e a avaliación das políticas de normalización lingüística na Administración local.

ii) Medidas:

- Realizar un diagnóstico da situación actual sobre o emprego do galego na Administración local e sobre as actitudes do persoal e o seu grao de capacitación lingüística.
- A Xunta de Galicia impulsará, en coordinación coas deputacións e coa FEGAMP, un modelo xeral de regulamento ou ordenanza de fomento do uso do galego para as deputacións e para os concellos, con carácter voluntario para a administración lo cal, tendo en conta, neste último caso, as súas distintas tipoloxías. Este regulamento abordará os distintos niveis de fomento do uso de galego, o impulso da oferta positiva, o posible establecemento de cláusulas de dispoñibilidade lingüística, o emprego en webs, campañas, publicidade e sinalización, nas relacións con outras administracións e servizos de normalización lingüística eo seu uso na representación xurídica das corpo racións locais ante os órganos xudiciais.
- A Xunta de Galicia promoverá o establecemento dun mecanismo permanente de coordinación, dotado economicamente, con participación da SXL, das deputacións e da FEGAMP, que deseñe e facilite programas de normalización e planificación lingüística para a Administración local.

b) Capacitación lingüística do persoal ao servizo das administracións públicas

i) Obxectivos específicos:

- Procurar, nos procesos de selección e formación relacionados coa carreira administrativa, o coñecemento da lingua galega por parte do persoal que accede ou promove na función pública local.
- Favorecer a calidade do idioma falado e escrito polo persoal directivo e polo persoal ao servizo das administracións públicas en xeral.
- Actualizar os recursos técnicos para facilitar o traballo en galego do persoal ao servizo da Administración local.

ii) Medidas:

- As entidades locais promoverán a formación en lingua galega de todo o persoal ao servizo da administración local.
- As accións formativas do persoal ao servizo da Administración local promovidas polas deputacións provinciais, a FEGAMP e/ou os propios concellos atenderán ás nor mas de uso do galego que aproben estas entidades ou ás ditadas pola Xunta de Galicia co obxectivo de avanzar progresivamente no desenvolvemento en galego das actividades formativas cun horizonte de referencia do 70%.
- Nas actividades de formación velarase especialmente pola calidade da lingua utilizada e polo emprego dunha terminoloxía científica e técnica en galego.
- Para a colaboración das entidades locais en accións formativas organizadas por outras entidades terase en conta que estas se desenvolvan en galego.
- Terase en conta a superación de cursos de linguaxe administrativa galega de nivel superior nos itinerarios formativos vinculados á avaliación do desempeño no posto de traballo para o persoal técnico e xurídico do grupo A.

CONCELLO DA BAÑA

Praza do Concello, s/n
15863 A Baña (A Coruña)
Tels.: 981 886 501 / 981 886 516
Fax: 981 886 616
correo@concellodabana.gal
www.concellodabana.gal

c) Sensibilización do persoal ao servizo das administracións públicas

i) Obxectivos específicos:

- Mellorar a implicación do persoal ao servizo das administracións públicas no emprego do galego no seu desempeño laboral e na atención á cidadanía.

ii) Medidas:

- Ademais dos cursos específicos de formación en lingua galega, os organismos que organicen formación para o persoal das corporacións locais deseñarán cursos sobre os dereitos lingüísticos e de sensibilización polo emprego do galego. Tamén incluírán esta materia naqueles cursos de máis longa duración distribuídos en módulos.
- Promoverase que as entidades locais deseñen, coa colaboración económica da Administración autonómica, campañas de sensibilización do seu persoal e tamén dirixidas á cidadanía, para que esta perciba que a Administración fomenta as relacións en galego.

d) Calidade da lingua

i) Obxectivos específicos:

- Facer da lingua da Administración local un modelo que contribúa ao prestixio social do ga lego, con especial incidencia na lingua das normas e dos documentos de relación coa cidadanía.

ii) Medidas:

- Na elaboración de ordenanzas e regulamentos contarase co asesoramento de persoal lingüístico especializado e velarase por unha redacción clara.
- A Xunta de Galicia promoverá un plan de redacción en lingua clara, empezando por aqueles sectores que teñen unha incidencia maior na cidadanía, que servirá de guía á Administración local.
- A Xunta de Galicia establecerá un plan voluntario de revisión lingüística da documentación dos diferentes procedementos vixentes propios das corporacións locais e que se creen no futuro para ofrecelos nunha lingua correcta, clara, inclusiva e non sexista, e que resulte modélica para as persoas receptoras.
- A Xunta de Galicia promoverá un portal web para resolver dúbidas lingüísticas e para ofrecer consellos, suxestións ou boas prácticas para unha mellor redacción dos documentos que chegan á cidadanía. Poñerase a disposición das entidades locais a través de Eido Local.